

Професійна орієнтація школярів до побудови кар'єри оператора складних систем

Система освіти України перебуває в стані неперервного реформування, що потребує узгодження усіх складових освітнього процесу. Оновлене законодавство в галузі освіти передбачає вибір здобувачами професійної кар'єри на рівні закінчення гімназії (9 клас), оскільки у ліцеї (10-12 класи) здобувається профільна загальна середня освіта, відповідно до напрямів подальшої вищої освіти здобувача освіти.

Основна увага системи довузівської підготовки закладів вищої освіти зосереджена на наданні організаційно-інформаційної та освітньої допомоги випускникам закладів загальної середньої освіти. Водночас, професійна орієнтація на рівні гімназії (5-9 класи) практично відсутня, що призводить до вибору здобувачами гуманітарного профілю навчання, що звужує коло потенційних абітурієнтів технічних закладів вищої освіти.

З метою популяризації побудови кар'єри у галузях високотехнологічних професій на зміну політехнічній освіті учнівської молоді у XXI столітті прийшло STEM-освіта – система навчання, яка інтегрує чотири основні напрямки: S – science – природничі науки, T – technology – технології, E – engineering – інженерія, M – mathematics – математика. На державному рівні у 2020 році була прийнята Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) [2]. Розбудовується STEM-орієнтоване освітнє середовище закладів загальної середньої освіти [1], обладнується STEM-центри на базі закладів загальної середньої освіти та закладів вищої освіти, що стають осередком професійної орієнтації здобувачів освіти. Використовуючи усе найновіше, найсучасніше, останні досягнення науки і техніки STEM-освіта сприяє професійному вибору школярів до побудови кар'єри оператора складних систем.

Використання технологій STEM-освіти забезпечує професійну орієнтацію школярів через оволодіння знаннями про світ професій, що поєднує у собі знання про види професійної праці людини та напрями профільного навчання в старшій профільній школі. Зростає адекватність самооцінки відповідності вимогам профільної освіти до особистості, а також сформованість вмінь об'єктивно й критично оцінювати результати власної практичної діяльності у відповідній предметній сфері.

Школярі усвідомлюють специфічні особливості різних напрямів профільного навчання, зростає ступінь обізнаності із системою професійної представленості відповідної галузі на сучасному ринку праці та специфікою професійної діяльності людини у цій сфері.

На нашу думку, для збільшення кількості абітурієнтів, що бажають здобувати кар'єру оператора складних систем потрібно переорієнтувати систему довузівської підготовки закладів вищої освіти з рівня ліцею (10-12 класи) на рівень гімназії (5-9 класи) для свідомого вибору здобувачами освіти профілю навчання. Важливим інструментом для цього є функціонування при закладах вищої освіти STEM-центрів доступних не лише для студентів, а й для школярів.

Список використаних матеріалів

1. Сіпій В. В. STEM-орієнтоване освітнє середовище ЗЗСО. *Актуальні аспекти розвитку STEM-освіти у навчанні природничо-наукових дисциплін*: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кропивницький, 14–15 травня 2020 р., Кропивницький: Льотна академія НАУ, 2020. С. 185–189. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/721887/>
2. Про схвалення Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 05 серп. 2020 р. № 960-р // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Текст. дані. – Київ, 2020. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 15.10.2021)